

DECIZIA NR. 269
din 29.09.2004

referitoare la masura de sprijin financiar ce se acorda de catre
Ministerul Finantelor Publice
S.C. TERMOELECTRICA S.A.

CONSILIUL CONCURENTEI,

Avand in vedere Decretul nr.57/2004 privind numirea membrilor Plenului Consiliului Concurenteii,

Avand in vedere dispozitiile Legii concurenteii nr. 21/1996, publicata in Monitorul Oficial nr. 88/30.04.1996, Partea I, cu modificarile si completarile ulterioare,

Avand in vedere dispozitiile Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicata in M.Of. nr. 370/3.08.1999. Partea I, cu modificarile si completarile ulterioare,

Avand in vedere dispozitiile Acordului European instituind o asociere intre Romania, pe de o parte si Comunitatile Europene si statele membre ale acestora, pe de alta parte, ratificat prin Legea nr. 20/1993, publicata in M.Of. nr. 73/12.04.1993, Partea I,

Avand in vedere Regulamentul privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general,

In temeiul urmatoarelor considerente,

I. PROCEDURA

1.1. Prin adresa nr. 109051 din 22.09.2004 inregistrata la Consiliul Concurentei cu nr. RS-AS 83/22.09.2004, Ministerul Finantelor Publice a notificat, in baza art. 6 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat cu modificarile si completarile ulterioare, masura de sprijin financiar ce urmeaza a se acorda S.C. TERMOELECTRICA S.A. Masura consta in garantia acordata de stat, in vederea obtinerii unui imprumut bancar extern in scopul refinantarii inainte de scadenta a imprumutului contractat de societate, in baza Hotararii Guvernului nr. 341/2004, precum si pentru plata dobanzilor aferente.

1.2. Notificarea a devenit efectiva la data inregistrarii la Consiliul Concurentei, respectiv 22.09.2004.

II. DESCRIEREA MASURII

2.1 Forma ajutorului de stat

2.1.1. Sprijinul financiar de care beneficiaza S.C. TERMOELECTRICA S.A. se acorda sub forma unei garantii a Ministerului Finantelor Publice, in numele statului, in vederea obtinerii unui imprumut bancar extern destinat refinantarii inainte de scadenta a unui imprumut contractat de catre societate in baza H.G. nr. 341/2004, precum si pentru plata dobanzilor aferente.

2.1.2. Contractarea unui imprumut extern in valoare de 190.000.000 Euro, garantat de catre stat in proportie de 100%, inclusiv dobanzile, comisioanele si alte costuri aferente acestuia, a fost aprobata prin H.G. nr. 1190/2004 privind garantarea de către Ministerul Finanțelor Publice a unui împrumut extern pentru Societatea Comercială de Producere a Energiei Electrice și Termice "Termoelectrica" - S.A..

2.2. [.....]¹

¹ Date confidentiale

2.3. Ajutoare de stat primite

2.3.1. Conform datelor prezentate in notificare, S.C. TERMOELECTRICA S.A. a mai beneficiat de urmatoarele masuri de sprijin din partea statului:

Baza legala	Natura	Cumulat	2000	2001	2002	2003
H.G. nr. 1171/2001	Scutirea la plata a majorarilor de intarziere la bugetul asigurarilor sociale ²	12.909.436.000	0	0	12.909.436.000	0
Ordin ANOFM nr480/2001	Scutire la plata a majorarilor de intarziere pentru somaj ²	233.513.000	0	0	233.513.000	0
O.U.G. nr. 125/2001	Reabilitare grup centrala Minitia-Deva ³	263.620.722.643	0	263.620.722.643	0	0

Sursa: SC TERMOELECTRICA SA

III. ANALIZA MASURII DE SPRIJIN DIN PARTEA STATULUI

Avand in vedere ca societatea beneficiara a sprijinului financiar presteaza un serviciu de interes economic general, Consiliul Concurentei a analizat indeplinirea cumulativa a conditiilor pentru determine caracterul de ajutor de stat al masurii notificate.

3.1. Sprijinul financiar acordat de stat unei societati care presteaza un serviciu de intres economic general nu este considerat ajutor de stat, in sensul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, modificata si completata prin Legea nr. 603/2003, daca sunt indeplinite cumulativ urmatoarele conditii:

a) obligatia de prestare a unui serviciu de intres economic general sa fie incredintata printr-un act normativ/administrativ si sa fie clar definita;

² Alocari de ajutoare de stat in cadrul unei scheme existente; ajutoarele au compensat partial obligatia de prestare a unui serviciu de interes economic general

³ Ajutorul de stat a fost autorizat prin decizia Consiliului Concurentei nr.7/21.01.2002.

- b) parametrii in baza carora se calculeaza compensatia sa fie stabiliti in avans, intr-o maniera obiectiva si transparenta si sa nu permita realizarea unui avantaj economic care ar favoriza agentul economic respectiv fata de concurentii sai;
- c) compensatia nu poate depasi ceea ce este necesar pentru acoperirea totala sau partiala a costurilor rezultate din prestarea serviciului de interes economic general, luand in considerare veniturile relevante si un profit rezonabil in realizarea acestor obligatii;
- d) atunci cand societatea care indeplineste obligatia de serviciu de interes economic general nu a fost desemnata printr-o procedura de licitatie publica care permite selectarea agentului economic capabil sa furnizeze acel serviciu la cele mai mici costuri, nivelul compensatiei necesare trebuie sa fie determinat in baza unei analize comparative a costurilor societatii cu costurile pe care o intreprindere care activeaza in sectorul respectiv, bine manageriata si avand dotarea tehnica adecvata le-ar fi realizat, astfel incat sa fie capabila sa indeplineasca cerintele necesare unui serviciu public si sa obtina un profit rezonabil.

3.2. Conditia de la punctul 3.1. lit. a) este indeplinita astfel:

3.2.1. S.C. TERMOELECTRICA S.A. isi desfasoara activitatea de productie a energiei electrice in baza Licentei nr. 400, acordata de Agentia Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei (A.N.R.E.). La punctul 21 din Licenta se precizeaza ca: „pentru respectarea obligatiilor asumate prin contractele de portofoliu, titularul licentei va constitui stocuri de siguranta de combustibil solid si lichid, dimensionate pentru a asigura functionarea unitatilor de productie a energiei electrice pe o perioada stabilita conform prevederilor legale si, prin contracte ferme, necesarul de combustibil gazos pe o perioada de minimum 3 luni de functionare a acestora.”

3.2.2. Conform art. 16 alin. (1) din Legea Energiei Electrice nr. 318/2003 „activitatile si serviciile pentru care se acorda licente sunt de interes public, cu exceptia celor care sunt destinate exclusiv satisfacerii consumului propriu al titularului autorizatiei sau licentei”.

3.2.3. Obligatiile S.C. TERMOELECTRICA S.A. ca producator de energie electrica si termica, conform art. 30 din Legea Energiei Electrice nr. 318/2003, sunt urmatoarele :

- sa asigure livrarile de energie electrica, respectiv energie termica produsa in cogenerare si serviciile tehnologice de sistem, cu respectarea

- criteriilor impuse prin licente, clauze contractuale si reglementari in vigoare ;
- sa ofere in conditii nediscriminatorii intreaga putere electrica disponibila, precum si serviciile tehnologice de sistem ;
 - sa mentina o rezerva de combustibil la un nivel suficient sau, dupa caz, o rezerva suficienta de apa, pentru indeplinirea obligatiilor de productie si furnizare continua a energiei electrice prevazute de reglementarile in vigoare ;
 - sa se conformeze din punct de vedere operativ, cerintelor operatorului de transport si de sistem si sa infiinteze dupa caz, trepte proprii de conducere operativa.

3.3. Conditia de la punctul 3.1. lit.b) este indeplinita astfel:

3.3.1. Piata energiei electrice si piata energiei termice sunt piete reglementate, autoritatea de reglementare pentru desfasurarea activitatilor in aceste sectoare fiind A.N.R.E. Nivelul ridicat de reglementare al acestor piete a fost impus de structura existenta a producatorilor din tara si de necesitatea mentinerii unor preturi cat mai convenabile la consumatorii captivi.

3.3.2. Vanzarea energiei electrice pe piata reglementata se realizeaza la preturi aprobate de A.N.R.E., iar pretul energiei electrice vandute pe piata concurentiala se stabileste liber pe baza de oferte (piata spot) sau la pret reglementat de catre A.N.R.E. catre furnizorii consumatorilor captivi. Tranzactiile pe piata spot sunt foarte reduse, fiind de circa 1-3% din totalul energiei consumate la nivelul tarii.

3.3.3. Un alt aspect de reglementare al pietei energiei electrice il reprezinta faptul ca toti producatorii sunt obligati ca la solicitarea Dispecerului Energetic National sa produca cantitatile solicitate de acesta, atunci cand balanta consum-productie la nivel de tara nu este echilibrata, indiferent de modul de realizare a contractelor.

3.3.4. Prin Programul de iarna in domeniul energetic, aprobat prin hotarare de guvern, sunt stabilite rezervele necesare de materii prime pentru producerea energiei electrice si termice atat pentru consumul curent, cat si pentru constituirea stocurilor necesare functionarii Sistemului Energetic National in conditii de siguranta, precum si societatile la care se constituie aceste stocuri.

3.3.5. Creditul a carei contractare a fost aprobată prin HG 1190/2004 este destinat refinanțării împrumutului de trezorerie contractat de către societate în baza H.G. nr. 341/2004, în vederea rambursării acestuia înainte de scadență. Sumele rămase neutilizate din împrumutul extern vor fi folosite pentru finanțarea achizițiilor de combustibili pentru iarnă 2004-2005 care să asigure necesarul de energie electrică și termică. Aceasta va permite funcționarea în condiții de siguranță a Sistemului Energetic Național, satisfacerea varfurilor de consum, îndeosebi în perioadele reci ale anului.

3.3.6. Prin H.G. nr. 341/2004 s-a aprobat acordarea unui împrumut din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului în valoare de 6.700 mld. lei societății TERMOELECTRICA S.A. în scopul exclusiv de rambursare a creditului, contractat pe o perioadă de un an în baza H.G. nr. 250/2001 și a H.G. nr. 1200/2000 de către societate, în vederea completării resurselor financiare pentru importul de țiței, pacură, carbune energetic și gaze naturale, necesare pentru perioada de iarnă 2000-2001.

3.3.7. Datorită datelor de intrare privind costurile combustibililor care s-au modificat în funcție de evoluția pretului pe piața combustibililor, iar tarifele la energie au fost reglementate în corelare cu politicile statului, S.C. TERMOELECTRICA S.A. nu a realizat profitul previzionat conform antecalculatiei realizată în studiile de fezabilitate elaborate pentru reabilitarea unor grupuri termo-energetice, fapt pentru care nu s-a putut realiza rambursarea creditelor de către societate.

3.4. Condiția menționată la punctul 3.1. lit. c) este îndeplinită astfel:

3.4.1. Având în vedere că furnizarea serviciului de interes economic general, constând în producerea și furnizarea energiei electrice și termice, cu respectarea criteriilor impuse prin licențe, clauze contractuale și reglementări legale, nu poate fi întreruptă, toate resursele financiare ale societății sunt alocate pentru îndeplinirea obligației de serviciu de interes economic general.

3.4.2. Pentru a asigura producerea energiei la parametrii tehnici și de siguranță în funcționare solicitați de Sistemul Energetic Național, conform art. 30 din Legea Energiei Electrice nr. 318/2003, S.C. TERMOELECTRICA S.A., ca producător de energie electrică și termică, are obligația să mențină o rezervă de combustibil la un nivel suficient pentru îndeplinirea obligațiilor de producție și furnizare continuă a energiei electrice prevăzute de reglementările în vigoare.

3.4.3. Preturile de vanzare a energiei electrice si termice sunt preturi reglementate de Autoritatea Nationala de Reglementare in domeniul Energiei (ANRE), de cele mai multe ori pretul de vanzare al energiei neacoperind costurile de exploatare. Astfel, in cazul S.C. TERMOELECTRICA S.A., preturile medii de vanzare, respectiv costurile de productie pentru energia electrica si termica au fost urmatoarele:

Anii	Energie electrica		Energie termica	
	Pret unitar (lei MWh)	Cost unitar (lei MWh)	Pret unitar (Gcal)	Cost unitar (Gcal)
2001	934.527	1.105.994	242.577	586.312
2002	1.331.416	1.223.670	630.306	737.871
2003	2.013.243	1.797.120	771.751	811.254

Sursa: SC TERMOELECTRICA SA

Pana in anul 2002, pretul mediu de vanzare al energiei electrice nu acoperea costurile medii de exploatare, in timp ce la energia termica, pana in prezent, costurile de exploatare nu sunt acoperite de pretul de vanzare.

3.4.4. Compensatia sub forma sprijinului financiar acordat de stat nu depaseste costurile rezultate din obligatia de prestare a serviciului de interes economic general, acest lucru fiind demonstrat mai ales de rezultatele economico-financiare obtinute de societate conform bilanturilor contabile pe perioada 2001-2003. S.C. TERMOELECTRICA S.A. a inregistrat in anul 2001 o pierdere in valoare de 3.202.357.264 mii lei, in anul 2002 de 2.614.266.770 mii lei, pentru ca la 31.12.2003, pierderea sa fie in cuantum de 609.218.600 mii lei.

3.5. Conditia mentionata la punctul 3.1. lit. d) nu este indeplinita deoarece:

3.5.1. Incredintarea serviciului de interes economic general de productie a energiei electrice si termice nu a fost realizata prin licitatie publica.

3.5.2. Beneficiarul masurii de sprijin financiar nu a putut furniza o analiza comparativa a costurilor societatii cu costurile pe care o intreprindere care activeaza in acelasi sector, bine manageriata si avand dotarea tehnica adecvata, le-ar fi realizat. De asemenea, datorita conditiilor diferite de exercitare a serviciului de interes economic general de productie a energiei

electrice si termice de catre societatile din statele membre ale Uniunii Europene, o analiza comparativa intre nivelul costurilor acestora si cel al S.C. TERMOELECTRICA S.A. nu este relevanta pentru stabilirea nivelului compensatiei.

3.6. Intrucat cele patru conditii mentionate la punctul 3.1. nu sunt indeplinite cumulativ, respectiv conditia prevazuta la punctul 3.1. lit. d) nu a putut fi demonstrata, masura de sprijin financiar acordata S.C. TERMOELECTRICA S.A., notificata de Ministerul Finantelor Publice, constituie ajutor de stat in sensul art. 2 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare.

3.7. Compensarea acordata in vederea indeplinirii serviciului de interes economic general constituie ajutor de stat compatibil cu mediul concurential normal daca sunt indeplinite cumulativ urmatoarele conditii:

3.7.1. ajutorul de stat este necesar in vederea operarii serviciului de interes economic general;

3.7.2. ajutorul de stat nu afecteaza comertul intre Romania si statele membre ale Uniunii Europene.

3.7.1. Necesitatea acordarii ajutorului de stat

3.7.1.1. S.C. TERMOELECTRICA S.A., conform art. 30 din Legea Energiei Electrice nr. 318/2003, pentru a asigura producerea energiei la parametrii tehnici si de siguranta in functionare solicitati de sistemul energetic national, are obligatia sa mentina o rezerva de combustibil la un nivel suficient pentru indeplinirea obligatiilor de productie si furnizare continua a energiei electrice.

3.7.1.2. Satisfacerea varfurilor de consum pentru perioadele reci ale anului, refacerea stocurilor de siguranta precum si asigurarea unei stabilitati si a unei fluente in aprovizionarea populatiei si a agentilor economici cu combustibil (pacura si gaze naturale) necesita achizitionarea unui volum suplimentar de combustibil de pe piata externa, achizitie ce se poate realiza doar avand certitudinea unor resurse financiare sigure, fapt ce a determinat S.C. Termoelectrica S.A. sa solicite acordarea de garantii de stat pentru contractarea unor credite externe.

3.7.1.3. Creditele contractate de catre societate in baza HG nr. 250/2001 si HG nr. 1200/2000 care au avut drept scop completarea resurselor financiare pentru importul de titei, pacura, carbune energetic si gaze naturale, necesare pentru perioada de iarna 2000-2001, au fost rambursate prin creditul aprobat prin HG nr. 341/2004. Creditul contractat de S.C. TERMOELECTRICA S.A. in baza HG 1190/2004 al carui garant este statul, are drept scop refinantarea inainte de scadenta a imprumutului contractat in baza HG nr. 341/2004, precum si finantarea achizitiilor de combustibili pentru iarna 2004-2005 care sa asigure necesarul de energie electrica si termica.

Fata de cele prezentate, Consiliul Concurentei constata ca masura de sprijin financiar notificata de Ministerul Finantelor Publice este necesara in vederea operarii serviciului de interes economic general la parametrii tehnici si de siguranta in functionare solicitati de Sistemul Energetic National.

3.7.2. Ajutorul de stat nu afecteaza comerțul între România și statele membre ale Uniunii Europene

3.7.2.1. Avand in vedere ca S.C. TERMOELECTRICA S.A. nu exporta energie electrica si nici energie termica, lucru demonstrat de faptul ca cifra de afaceri este realizata in intregime pe piata romaneasca, Consiliul Concurentei constata ca ajutorul de stat acordat societatii nu este in masura sa afecteze nejustificat comerțul între România și statele membre ale Uniunii Europene.

3.7.2.2. Pe piata romaneasca a energiei electrice produse in condensatie si a energiei termice actioneaza mai multe companii producatoare, si anume: S.C. Electrocentrale Turceni S.A., S.C. Electrocentrale Rovinari S.A., S.C. Electrocentrale Turceni S.A., S.C. Electrocentrale Bucuresti S.A..

3.7.2.3. Intrucat ajutorul de stat notificat nu constituie o supracompensare pentru prestarea serviciului de interes economic general, care sa favorizeze S.C. TERMOELECTRICA S.A. fata de ceilalti producatori de energie electrica si termica care activeaza pe piata energiei, fiind necesar pentru indeplinirea in conditii optime a obligatiei de serviciu de interes economic general, masura de sprijin notificata nu afecteaza nejustificat concurenta pe piata romaneasca a energiei electrice si termice.

3.7.3 Consiliul Concurentei subliniaza ca ajutorul acordat de stat societatii S.C. TERMOELECTRICA S.A. sub forma garantiei pentru un credit extern nu constituie o supracompensare deoarece nu depaseste costurile rezultate din obligatia de prestare a serviciului de interes economic general.

3.8. Astfel sunt indeplinite cumulativ cele doua conditii mentionate la punctul 3.7., conditii prevazute de *Regulamentul privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciului de interes economic general*, pentru a aprecia ca masura de sprijin acordata S.C. TERMOELECTRICA S.A., reprezentand compensarea obligatiei de indeplinire a serviciului de interes economic general, constituie ajutor de stat compatibil cu mediul concurential normal.

3.9. Deoarece, la momentul contractarii creditului extern, S.C. TERMOELECTRICA S.A. se confrunta cu o situatie economico-financiara dificila (scade cifra de afaceri, inregistreaza pierderi, capital propriu negativ la 30.06.2004) existand astfel o mare probabilitate de a nu rambursa acest credit, conform punctului 3.2.2. al Capitolului III „Valoarea ajutorului de stat” din *Instructiunile privind ajutorul de stat sub forma garantiilor*”, valoarea garantiei este egala cu suma acoperita efectiv de aceasta. Ca urmare, valoarea ajutorului de stat constand in garantarea de catre stat a creditului extern contractat de S.C. TERMOELECTRICA S.A. este de 190.000.000 Euro, respectiv 7.812,8 miliarde lei⁴.

DECIDE

Art. 1. Masura de sprijin notificata de catre Ministerul Finantelor Publice, care consta in garantarea de catre stat a unui credit extern contractat de S.C. TERMOELECTRICA S.A, constituie ajutor de stat in sensul art. 2 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, modificata si completata prin Legea nr. 603/2003 si OG nr. 84/2004 pentru reglementarea unor masuri financiare.

Art. 2. In temeiul art. 12 alin. (2) lit. b) coroborat cu art.14 alin (1) lit. j) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat cu modificarile si completarile ulterioare, se autorizeaza ajutorul de stat pentru S.C. TERMOELECTRICA S.A. acordat in baza H.G. nr. 1190/2004 privind garantarea de către Ministerul Finantelor Publice a unui imprumut extern pentru Societatea Comerciala de Producere a Energiei Electrice si Termice "Termoelectrica" - S.A..

⁴ pentru conversie s-a utilizat cursul de schimb leu/Euro al BNR din data de 28.09.2004, respectiv 1 Euro=41.120 lei.

Art. 3. Valoarea ajutorului de stat este de 190.000.000 Euro, respectiv 7.812,8 miliarde lei.

Art. 4. Prezenta Decizie devine aplicabila la data comunicarii sale.

Art. 5. Potrivit dispozitiilor art. 24 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat cu modificarile si completarile ulterioare, Ministerul Finantelor Publice va transmite Consiliului Concurentei informatii privind ajutoarele de stat acordate, in vederea inventarierii si monitorizarii acestora.

Art. 6. Potrivit prevederilor art. 29 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat cu modificarile si completarile ulterioare, prezenta Decizie poate fi atacata de catre persoanele interesate la Curtea de Apel Bucuresti, Sectia Contencios Administrativ, in termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 7. Prezenta Decizie va fi comunicata de catre Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurentei:

- Ministerului Finantelor Publice, str. Apolodor nr. 17, sector 1, Bucuresti;
- S.C. TERMOELECTRICA S.A., B-dul Lacul Tei nr. 1-3, sector 2, Bucuresti.

Art. 8. Secretariatul General si Directia Autorizare Ajutor de Stat din cadrul Consiliului Concurentei vor urmari aducerea la indeplinire a prezentei Decizii.

PRESEDINTE

MIHAI BERINDE